

KURIER WILEŃSKI

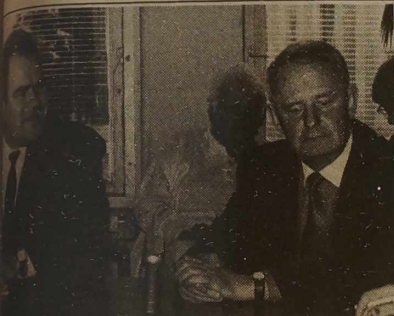
DZIENNIK Niezależny

zakładzenia 1840

nr 107 (12890)

Wtorek, 4 czerwca 1996 r.

cena 60 ct

ZDJĘCIE: Roman Jarosiński (od prawej) z dyrektorem Litewskiej RTV Antanas Nerauskasem.

Fot. Tadeusz Waźniewicz

Polska radiofonia i telewizja gościem Litewskiej RTV

W sob. piątek LTV gościła 29-osobną grupę działaczy Polskiej Radiofonii i Telewizji z dyrektorem Krajowej Rady RTV Romanem Jarosińskim na czele. W skład grupy byli przedstawiciele wszystkich regionalnych...

nał obecnych z działalnością polskich mediów.

— W Polsce od trzech lat obowiązuje Ustawa o Radiofonii i Telewizji — powiedział on. — Ta ustawa wprowadziła nowe zasady funkcjonowania całego systemu. Z chwilą wejścia w życie ustawy stworzono strukturę telewizji i radiofonii publicznej.

TV publiczna emituje dwa programy ogólnopolskie, program satelitalny TV-Polonia, który jest emitowany dla ogromnej rzeszy Polaków mieszkających poza granicami kraju oraz 11, a w najbliższym czasie 12 (Białystok) ośrodków regionalnych. To — co się tyczy TV.

(Dokończenie na str. 2)

Punkt widzenia

Po czyjej stronie ma być prof. Andrzej Stelmachowski?

Zabieram głos w związku z Oświadczeniem w sprawie sytuacji mniejszości polskiej na Litwie, podpisanym przez prof. A. Stelmachowskiego, prezesa Stowarzyszenia "Wspólnota Polska".

Nie podejmuję polemiki z tą częścią Oświadczenia, która ocenia ostatnie posunięcia władz Litwy, a zwłaszcza zmianę granic m. Wilna. Oceny te oparte zostały na tendencyjnych informacjach pochodzących z jednego źródła.

Prostowaniu tych informacji poświęcona była m.in. konferencja prasowa zorganizowana przez Ambasadę Republiki Litewskiej w Warszawie. Sądzę tylko, że wysocy urzędnicy litewscy musieliby w zamian wyznać mieszkańcom Wileńszczyzny, że decyzje Sejmu odnośnie rozszerzenia granic m. Wilna nie spowodują żadnej szkody dla właścicieli.

Nie chcę też ingerować w spór czy też różnicę poglądów między "Wspólnotą Polską" a Polskim MSZ, którego istnienie ujawniło Oświadczenie prof. A. Stelmachowskiego. To wewnętrzna sprawa Polski.

Muszę jednak z całą stanowczością zaprotestować przeciw temu, co w wyżej wymienionym Oświadczeniu dotyczy bezpośrednio nas — Polaków, obywateli litewskich.

Nie wiem, na jakich badaniach opiera prof. A. Stelmachowski swe przekonanie, że aktualnie kierow-

nictwo ZG ZPL i AWPL posiada 80 proc. poparcia społecznego.

Ostatnie badania popularności partii wykazały, że AWPL popiera zaledwie 0,5 proc. ludności, podczas gdy Polacy stanowią blisko 8 proc. Nietrudno wyliczyć, że to poparcie wynosi 6,5 a nie 80 proc.

Jeśli dane te uznać za niezitelne (bo litewskie) i ZG ZPL — AWPL popiera rzeczywście 80 proc. Polaków, to zupełnie nieuzasadniony jest wyrażony w Oświadczeniu niepokój, że wprowadzenie 4 proc. proggu wyborczego dla tej partii może całkowicie wyeliminować jej reprezentantów z Parlamentu. Aby ten próg przekroczyć wystarczy poparcie rzędu nieco powyżej 50 proc.

Gdyby nawet tak było, jak chce tego prof. A. Stelmachowski i ZG ZPL i AWPL popierało 80 proc. i gdyby nas, Polaków, nie popierających aktualnej linii politycznej ZG ZPL i AWPL było tylko 20 proc., to co z tego? Czy zmienia to fakt, że polityka ta jest nie do przyjęcia dla Litwy, a szkodziła dla samej polskiej mniejszości. Czy ilość, zdaniem prof. A. Stelmachowskiego zgodnie z teorią marksistowską, zawsze przechodzi w jakość? Prezydent Łukaszenka na Białorusi ma jeszcze więcej poparcia, bo 81,5 proc. I czy z tego wynika, że ma rację? Różnie to bywa z tym poparciem w tej części Europy, Panie Profesorze.

(Dokończenie na str. 2)

ARDENA

Wytenio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

DT café
SPECIAL

AROMATYCZNA ŚWIEŻA KAWA
producent

UAB "DALTRANS"
Kirtimų 49,
Vilnius
tel.: 64-35-33 fax. 64-06-51

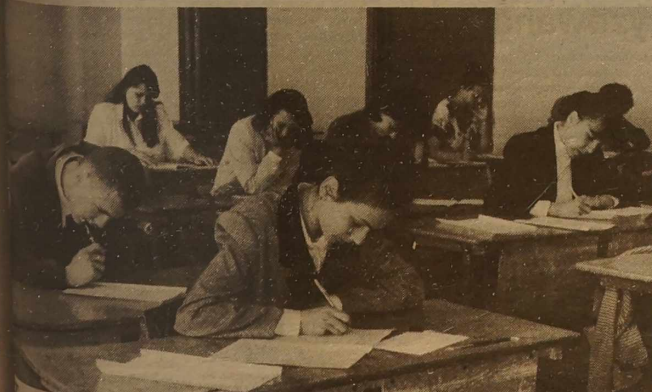
Sentencja dnia

Z wszystkich rzeczy najpiękniejszy do oglądania jest obraz pięknej postaci ludzkiej.

A. DÜRER

ZNAJ WILII
76.24.106.8 FM

DZIAŁ REKLAMY
TEL./FAX (22) 429465

egzaminu maturalne

Tematy trudne, ale ciekawe

W sobotę maturzyści pisali prace pisemne z języka polskiego, do wyboru mieli 5 tematów. Tematy dla szóstki nie były łatwe, ale ciekawe. Oto one:

1. Praca Stefana Żeromskiego. Pełnia i jego funkcje w powieści "Pan Wołodyjowski".
2. "Magik i urodzilec" czy "debiutant"? Uzasadnij bliższą ci opinię o piarzu, którego się do jego twórczości.

3. Aktualne składniki literatury staropolskiej.
4. Jakże wartości mieszczą się, twoim zdaniem, w pojęciu "uroda życia".

5. Kult codzienności w poezji skamandryckiej.
Inf. wł.
NA ZDJĘCIU: maturzyści szkoły Im. Sz. Konarskiego pochyleni nad wypracowaniem.
Fot. Tadeusz Waźniewicz

W Szkole im. Adama Mickiewicza — klasy gimnazjalne

"Czekamy na tych, którzy chcą się uczyć solidnie"

Ostatnio status gimnazjum przyznano w Litwie jeszcze 11 szkołom średnim. W siedmiu szkołach od przyszłego roku szkolnego będą utworzone klasy gimnazjalne. Wśród tych ostatnich znalazła się Wileńska Szkoła Średnia im. Adama Mickiewicza. Obecnie w Litwie działa 14 gimnazjów, a w 60 szkołach są klasy gimnazjalne.

O krótką wypowiedź na ten temat prosimy dyrektora "mickiewiczówki" Czesława DAWIDOWICZA:

— Zdajemy sobie sprawę, jaką wzięliśmy na siebie odpowiedzialność i jaki zaszczyt spotkał nasz zespół pedagogiczny. Pracowaliśmy nad tą ideą od trzech lat — zwykaliśmy nowy program, statut, nauczyciele musieli przejść specjalną atestację w Ministerstwie Oświaty. Spośród zaproponowanych przez nas 19 pedagogów, którzy będą wykładać w klasach gimnazjalnych, atestację przeszli wszyscy, co oznacza, że mamy naprawdę dobrych nauczycieli.

— Od czego więc zaczniecie?
— Od ukończenia pierwszej klasy gimnazjalnej. Może ich być dwie czy trzy — zależy od tego, ilu chętnych uczniów zechce poważnie się uczyć. Zasada jest następująca: pierwsza klasa gimnazjalna — to jak gdyby dzisiejsza IX szkoły ogólnokształcące. A więc o wstąpieniu do niej mogą się ubiegać uczniowie, którzy ukończyli ósmą

klasę. Wszystkich kandydatów obowiązuje sprawdzian z trzech przedmiotów — z języka ojczystego, matematyki i języka litewskiego. Z litewskiego przewiduje się sprawdzian "testowy", z polskiego — pracownice, z matematyki — praca kontrolna. Chcąc zaznaczyć, że komisja egzaminacyjna nie będzie brała pod uwagę średniej oceny cenzurki i średniej ocen. Zaedytuje jedynie wynik egzaminu wstępnego do klasy gimnazjalnej. Chciałbym zachęcić uczniów innych szkół polskich, którzy zamierzają poważnie się uczyć w starszych klasach, aby nie ball się sprawdzianu, aby nie myśleli, że uczniowie naszej szkoły mają pierwszeństwo. Przy kompletowaniu klasy gimnazjalnej będzie decydować tylko wiedza z tych trzech przedmiotów. Nie ma określenia liczby miejsc, jeśli ubiera się uczniów na dwie klasy, czy na trzy — tyle też się utworzy.

(Dokończenie na str. 2)

Wiadomości w kilku zdaniach

* Od wicemarszałek Litwy Algirdas Brazauskas jest na dwutygodniowym urlopie. Szef państwa zamierza spędzić urlop przed państwem — z rodziną na litewskim pomorzu — w Połudzie i Nidzie. Drugą częścią urlopu prezydent wykorzystwa w końcu lipca lub w sierpniu.

* Prawie we wszystkich przedsiębiorstwach przemysłu zbrojowego, sprawdzonych przez specjalistów państwowej inspekcji jakości wykryto toksyczne, zakazane bakteriami miazgi i pasożyty. Zabroniono zbierać takich mieszanek nie nadających się do karmienia bydła i drobiu. Naruszylieli ukarano wielkimi grzywnami.

* Prezydent Algirdas Brazauskas zaproponował Narodowemu Komitetowi Obrony Praw Dziecka zorganizowanie powszechnego forum (zebrania) przedstawicieli organizacji społecznych, rozpatrujących problemy dzieci. Na forum zostałyby wybrane 10 kandydatów do Konsultacyjnej Rady Spraw Dziecka, którą powoła się przy urzędzie prezydenta republiki.

* Wileńska rada miejska zatwierdziła zasady przeprowadzania sondazy wśród obywateli. Uczestnicy takiego sondazu zamieszkali na terenie samorządu będą mogli wyrazić swą opinię w najważniejszych kwestiach będących w gestii samorządu, co ułatwi radzie samorządu podjęcie decyzji zgodnej z wola mieszkańców.

* Prezydent Algirdas Brazauskas proponuje ustalenie stałej daty kolejnych wyborów do Sejmu — drugą niedzielę marca co 4 lata. Tę

propozycję, wymagającą zmian w Konstytucji, przedyskutowano w ubiegły piątek podczas narady szefów reprezentowanych w Sejmie partii u prezydenta.

* Prezydent Litewskiej Ligi Koszykówki Šarūnas Marčiulionis zachęca rząd do aktywniejszego udziału w ustalaniu statusu i praw zawodowych sportowców, w zapewnieniu gwarancji klubom LLK.

Podczas spotkania z premierem Litwy Mindaugasem Stankevičiusem prezydent LLK twierdził, że poprawki w odpowiednich ustawach zapewnilyby na Litwie perspektywę sportowców zawodowemu, a także masowemu ruchowi kultury fizycznej.

* Wczoraj w ministerstwie przemysłu i handlu rozpoczęło się dwutygodniowe międzynarodowe seminarium "Utilizacja twardej odpadów w państwach Europy Wschodniej". Uczestniczą w nim specjalistów do wykorzystania odpadów krajów bałtyckich, Rosji, Białorusi, Polski i Szwecji. W czasie seminarium naukowcy i konsultanci ze Szwecji wygłoszą odczyty i zorganizują zajęcia praktyczne.

* Dzisiaj Instytut Włosego Rynku organizuje seminarium na temat przesłanej udanej reformy emerytalnej. Przedyskutowuje się możliwości zakładania prywatnych funduszy emerytalnych, model działalności funduszy i jego alternatywy, zasady stworzenia portfela inwestycji i opanowania czynników ryzyka, bezpieczeństwo inwestycji funduszy emerytalnych.

* Na rozpoczynającym się w

środk w Mediolanie trzydniowym kiermaszu "Boritec" przedstawiciele Litewskiej Agencji Inwestycyjnej zamierzają spotkać się z przedstawicielami 51 firm włoskich. Zostaną omówione możliwe inwestycje oraz współpraca w dziedzinach przemysłu włókienniczego, przerobki drewna, meblarskiego i in. Do Mediolanu udali się kierownicy "Dirbitinis plusostas" oraz indywidualnych przedsiębiorstw salonu dziwiarskiego "Vivus".

* W sobotę po południu do Polagi przybył wicepremier rady państwowej Chin Li Langing oraz towarzysząca mu oficjalna delegacja. Delegacja składa się z 8 osób obejmujących stanowiska zastępców ministra, wicemerowie trzech wielkich miast Chin.

* Wczoraj Karta Obywatelska w swej siedzibie (Wilnius, ul. A. Jakšto 9), zorganizowała dyskusję na temat szkół litewskich w Litwie Wschodniej. W rozmowie wzięli udział minister oświaty i nauki Vladošlavas Domarkas, przewodniczący sejmowego komitetu ds. oświaty, nauki i kultury Bronislovas Genzelis, członek zarządu towarzystwa "Vilnija" Petras Gaušas, pedagoga, inne osoby zainteresowane tym palącym problemem.

* Departament Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych 5 czerwca w Domu Wspólnot Narodowych (Wilno, ul. Raugyklos 25) organizuje seminarium na temat "Kultura mniejszości narodowych społeczeństwa wielokulturowego". Na seminarium będzie mowa o litewskiej legislacji w tych kwestiach, projektach dokumentów zbliżających się kongresu kultury kraju, odbędzie się dyskusja. Prelekcje wygłoszą pracownicy departamentu i naukowcy.

Polska radiofonia i telewizja gościem Litewskiej RTV

(Dokończenie ze str. 1)

Radiofonia tworzy 18 spółek, niezależnych od siebie jeżeli chodzi o sytuację prawną i finansową. Jest Polskie Radio Warszawa emitujące 4 programy ogólnopolskie i 17 spółek regionalnych, działających na zasadzie całkowitej samodzielności. Poza mediami publicznymi działa system komercyjny czyli prywatne radio i telewizja. Jest jedna TV prywatna ogólnopolska POLSAT, TV ponadregionalna działająca na południu kraju, którą nazywa się "Wisła" 10 lokalnych stacji TV.

Radio komercyjne — to 3 ogólnopolskie programy oraz około 100 nadawców lokalnych.

Istnieje poza tym silnie rozwijający się rynek telewizji kablowej. W tej chwili liczy on 2,5 mln gniazdek. Działa również w Polsce program pt. "Polonia-1", ale jest to program emitowany z Włoch w języku polskim i w tej chwili nie podlega naszej regulacji.

Z chwilą wprowadzenia Ustawy o Radiofonii i Telewizji, po trzech

latach jej funkcjonowania można z całą pewnością powiedzieć, że w Polsce miało miejsce przełom tym.

Litewscy dziennikarze pytali jak są finansowane programy publiczne i telewizji i komercyjnej (z finansowania).

— Publiczna TV jest finansowana przez widza i przez abonamentu radio-telewizyjnego. Miesięcznie płaci się telewizji około 7 nowych złotych, co w przybliżeniu wynosi 3 dolary. Opłaty dokonuje się bardzo prosto — w poczcie.

Jeżeli chodzi o TV, to 50 proc. środków płynie z abonamentu, 50 zaś — z reklamy. W radiu — odpowiednio 75 proc. i 25. Co się tyczy rozgłośni komercyjnej, to tam reklama w 100 proc. pokrywa koszty.

...Goście z Polskiej Komisji następnie miasto, odwiedziły ambasady RP, radio "Zad Wisła" zjedli obiad na wież TV. Przed przyjazdem na Litwę, tała sama wizyta złożyli na Białorusi.

Barbara ZNAJDZŁOWSKA

Po czyjej stronie ma być prof. A. Stelmachowski

(Dokończenie ze str. 1)

Właśnie dlatego nie popieram polityki aktualnego Prezesa ZPL i słowa AWPL, gdyż uważam ją za awanturniczą, nieskuteczną, szkodzącą stosunkom polsko-litewskim, obiektywnie służącą państwu trzeciemu, a dla społeczności polskiej na Litwie — zgnębłą.

W swym Oświadczeniu prof. Stelmachowski przeciwstawia Polaków "prawdziwych patriotów" Polakom "prolitewskim".

Jesteśmy, Panie Profesorze, "prolitewscy", bo jesteśmy obywatelami Litwy i chcemy żyć w niej współspodparci. Jesteśmy "prolitewscy", bo sądzimy, że liczne i trudne, będące dziedzictwem ostatnich dziesięcioleci, problemy społeczności polskiej można i trzeba rozwiązać wspólnie z władzami państwa, którego jesteśmy współobywatelami, a nie jak kiedyś próbował ZPL — w Moskwie czy teraz — w Warszawie.

Czy to naprawdę źle, że jesteśmy w tym sensie "prolitewscy"? Czy mamy rzeczywistym przykładem postawę Serbów bośniackich, których wzór był nam niedawno zalecany na łamach finansowanej wówczas przez "Wspólnotę Polska" gazety?

A ci nieprolitewscy Polacy, których Oświadczenie darzy nieukrywają sympatią i którzy, zdaniem Autora, są jedynymi "prawdziwymi Polakami"?

Czy miara polskości na Litwie jest bezskuteczna dla mniejszości polskiej w ciągu 6 lat awanturniczo i skłócanie z władzami? Nieograniczone za Niepodległością Państwa, w którym Polacy zamieszują, stanie po stronie Imperium Sowietckiego w negocjacjach Litwy o jej niepodległość, które miały być w ZPL wszystkich, kto śmie głono krytykować politykę władz tej organizacji itd.

Wyrażam zdumienie, że Prezes "Wspólnoty Polskiej" tak jednoznacznie opowiedział się za jedną opcją polityczną wśród Polaków na Litwie.

"Wspólnota Polska" powinna jako organizacja społeczna, powołana do współpracy z Polakami na całym świecie i do służenia pomocą tym Polakom, zachowywać pełną apolityczność. Z przykrością jednak stwierdzam, że prof. A. Stelmachowski tej apolityczności nie zachował.

Wyrażam nadzieję, że w przyszłości prof. A. Stelmachowski będzie bardziej rozważny w swoich sądach i opiniach na temat Polaków na Litwie i będzie wykonywał swe funkcje na zasadach apolityczności. Z pozdrowieniami

Czesław OKIŃCZYK
Sygnatariusz Akcji
Niepodległości
Republiki Litewskiej
Adwokat

Przepraszamy!

Naszych Czytelników, którzy odbierają zaprenumerowane egzemplarze "K.W." w Polskiej Księgarni S.K. przy Ostrobramskiej, za ich niedostarczenie w sobotę — serdecznie przepraszamy.

Redakcja

"Czekamy na tych, którzy chcą się uczyć solidnie"

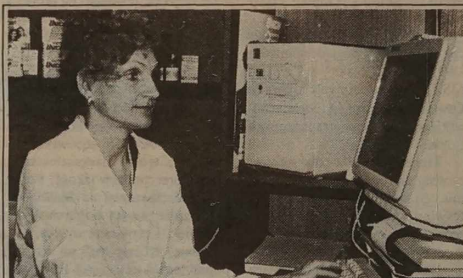
(Dokończenie ze str. 1)

Nauka będzie bezpłatna, ale pracy tym, którzy wstąpią, będzie dużo. Program nauczania odbiega od szkolnego, będzie więcej pracy twórczej, samodzielnej, bez zwiekszenia godzin nauczania. Spośród zatwierdzonych przedmiotów obowiązkowych można będzie wybrać trzy. Gimnazjaliści po każdym roku będą mieli egzamin. Np. po I klasie — z informatyki, po II — z języka litewskiego... A propos litewskiego — program nauczania przewiduje, że absolwent gimnazjum będzie doskonale znał ten język. Zakładamy, że wszyscy nasi absolwenci z klas gimnazjalnych będą mogli wstąpić na wyższe uczelnie.

Chętnych czekamy każdego dnia do 14 czerwca w godzinach od 9 do 15. Już 16-17 czerwca będą egzaminy wstępne. Należy złożyć podanie i cenzurkę ukończenia ośmiu klas.

— Składamy gratulacje waszemu grupie pedagogicznemu z okazji przyznania szkole statusu "szkoły-gimnazjum". Życzymy, aby te plany się ziściły.

Rozmawiała
Krystyna ADAMOWICZ

Nowa apteka całkowicie skomputeryzowana

Otwarcie nowej apteki w dziesiątych godzinach nie jest wydarzeniem nadzwyczajnym. Ale apteka otwarta wczoraj przy ulicy Traku 14A jest godna szczególnej uwagi. Jak powiedział "Kurierowi" kierownik placówki Zbigniew Czerepowicz, apteka jest własnością spółki akcyjnej specjalnego przeznaczenia "Lietuvos farmacija". Zakład rozlokował się w budynku, w którym nie tak dawno mieściły się magazyny "Lietuvos farmacija", a jeszcze wcześniej przed wojną tutaj również funkcjonowała apteka.

Różni się ona od innych tym, że jest całkowicie skomputeryzowana i że część leków będzie sprzedawana po ce-

nach znacznie niższych niż to białe konkurencji. Komputery ułatwią obliczanie zniżek na leki. W innych aptekach takie obliczanie robi się przy pomocy grubych katalogów, w których są zamieszczone nazwy wszystkich leków objętych ulgami. W zakładzie, którym kieruje pan Czerepowicz ta długa procedura sprządza się do nacinięcia kilku przycisków komputera. Niskie ceny zawdzięczamy tu kredytom Banku Światowego. W przyszłości apteka znacznie poszerzy swój asortyment.

Robert MICKIEWICZ
NA ZDJĘCIU: farmaceutka Tatjana Daldilidze.
Fot. Marian Paluszkievicz

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, w dniach 31 maja-2 czerwca br. w kraju zanotowano 433 przestępstwa, w tym: 2 zabójstwa, 9 obrabowań ciała, 5 gwałtów, 46 chuligańskich ekcesów, 15 rabunków, 356 kradzieży. Skradziono 30 pojazdów, zniszczono — 20.

Zarejestrowano 73 awarie ruchu drogowego i 13 pożarów. Znalaziono zwłoki 16 osób. Zatrzymano 76 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Rabunek

1 czerwca około godz. 1 w podwórku domu nr 112 przy ul. Subocz w Wilnie 2 chłopców i dziewczynka pobili I. Ustiniłowicz i odebrali 100 USD, 100 litów, kosmetyki i inne rzeczy.

Kradzieże

31 maja z pastwiska spółki rolnej "Skemlia" we ws Komačiūtki (rej. radwiliški), skradziono 3 konie i zrebaka. 1 czerwca z niezamkniętego garażu A. Szamala przy ul. Kilimų w Landwarowie (rej. trocki) skradziono kasę pancerną, w której było 8 250 USD i 42 litry.

Oszustwo

31 maja około godz. 21 we wsi Degūčių (rej. szuiki) ob. Rosji G. Nikitin kupił u A.L. samochód VAZ 21063 i zapłacił 2000 amerykańskich dolarów. Samochód udało się znaleźć, podejrzanego zatrzymano.

Wandalizm

1 czerwca na cmentarzu Antokolskim przy ul. Paco w Wilnie zniszczono 20 grobów.

Młodzieżowe "rozrywki"

W nocy z 1 na 2 czerwca w wileńskim Zakrecie, po koncercie dobroczynnym "Parama" zamiast obiadowej dyskoteki części zebranej młodzieży "bawiła się" na

własną rękę. Palono ławki przeznaczane dla widzów, spalono napisy, przeznaczony do sprzedaży autobus. Do 2 KP przywieziono 3 naruszylieli. 2 porządku, do izby wytrzymanieli. 2 osoby. Zarejestrowano 4 rabunki 2 kwietnia czerwca około godz. 4. Grupa chłopców pobito Z.I. i K.Ch. Grupa nożem młodzi zbyło odebrali od Z.I. nożem młodzieży odebrali od Z.I. dzinsową marynarkę, skradzioną kamizelkę, buty, klucze i portfel. Po czym ci sami chłopcy przy skłóceniu "Sigūte" na ul. Čiurlionis powzięli pobili poszkodowanych. Funkcjonariusze drużyny "Vyria" zatrzymali robotnych Antyja Kuzmickę i Wiktora Soroko.

Przygotowała Irena LITWIN

Na zakończenie roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Dział, o godz. 16 w Sali Uniwersytetu Wileńskiego (ul. Uniwersytetu 3), odbędzie się uroczyste zamknięcie roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Po uroczystości odbędzie się koncert. Zapraszani są słuchacze Uniwersytetu, jego sympatycy, wykładowcy i ewentualni kandydaci na studia.

Rektor dr. doc. Medard CZOBOT

Polka-Litwa

W sprawie zapytania posłów PSL

Departament Promocji i Informacji Spraw Zagranicznych RP...
...powiedział 30.05 wiceminister

spraw zagranicznych Jan Kottun, odpowiadając w Sejmie na pytanie posłów PSL. Prawa obywateli litewskich polskiego pochodzenia m.in. do udziału w repywatyzacji i używania ojczystego języka są respektowane. Zdaniem Kottuna, polskie MSZ uważnie obser-

wuje realizację traktatu polsko-litewskiego i na bieżąco interweniuje w przypadkach wątpliwości oraz ewentualnych komplikacji.
Pełny tekst zapytania poselskiego i tekst odpowiedzi Ministra Spraw Zagranicznych opublikujemy w jednym z najbliższych numerów gazety.

Ambasador RP Jan WIDACKI

Podpisanie umowy utrudniają wciąż nie ustalone warunki handlu artykułami rolnymi

Negocjatorom Litwy i Polski udało się wreszcie uzgodnić podstawowy projekt umowy o wolnym handlu...
...na podstawie protokołu o pochodzeniu uzgodnionego w trakcie umowy, opłaty celne nie będą stosowane...

Wielnie do soboty włącznie.
Ponieważ, jak powiedział sekretarz MSZ, tę umowę ostatecznie postanowiono uzgodnić do 10 czerwca, członkowie grupy roboczej, omawiającej zasady handlu artykułami rolnymi, spotkają się w Warszawie już w przyszłą piątek i negocjacje będą trwały przez cały weekend.

Negocjatorzy śpieszą z parafowaniem umowy, bowiem zamierzają się ją podpisać 28-29 czerwca podczas wizyty premiera Mindaugas Stankevičiusa w Polsce. Kierownik negocjatorów Litwy nadmieniał, że z ostatecznym uzgodnieniem tej umowy ponażają również szef rządu, który oświadczył o tym w czwartek wieczorem zapraszając na naradę ministrów rolnictwa, spraw zagranicznych oraz ekonomii Litwy, a także członków komisji naszego kraju. Zadaaniem premiera, gdyby umowa nie została parafowana przed wizytą, planowana wizyta w Warszawie nie miałyby sensu.

"Otwierając drzwi towarom polskim moglibyśmy eksportować swoje towary do Polski" — powiedział agencji ELTA sekretarz MSZ A. Rimkūnas. Twierdził on, że nie należy przypuszczać, iż liberalizując handel artykułami rolnymi zaszkodziłoby litewskim rolnikom.

"Powinnością uświadomić sobie, że nasze towary mogą konkurować z polskimi" — podkreślił akcentując, że niektóre wytworzone w naszym kraju produkty rolne są tańsze niż u sąsiadów.

A. Rimkūnas powiedział, że po uzgodnieniu założeń handlu artykułami rolnymi, Litwa zbliżyłaby się do stowarzyszenia porozumienia o wolnym handlu w Europie Środkowej (CEFTA).

Dyplomata twierdzi, że zamiar podpisania umowy o wolnym handlu do ustalonej daty popiera również szef negocjatorów Polski, sekretarz Ministerstwa Stosunków Gospodarczych z Zagranicą Janusz Kazubka.

Opracowywanie umowy o wolnym handlu między Litwą i Polską rozpoczęło przed ponad rokiem, po wizycie prezydenta Algirdasa Brazauskasa w ośmiennym państwie.

Dwudniowe spotkanie w Wilnie — to drugi etap negocjacji. Pierwszy miał miejsce w połowie kwietnia w Warszawie.

Obecnie są prawomocne umowy o wolnym handlu Litwy z Unią Europejską, Łotwą, Estonią. Planuje się, że tego lata Sejmowi zgłosi się do ratyfikowania porozumienia o wolnym handlu w Europie (CEFTA), do którego należą Islandia, Liechtenstein, Szwajcaria i Norwegia.

W najbliższym czasie zamierza się również zakończyć ustalanie warunków wolnego handlu ze Słowacją, Słowenią i Czechami. W drugiej połowie bieżącego roku rozpocznie się analogiczne negocjacje z Węgrami.

(ELTA)

Będziesz z "Kurierem" — świat zdobędziesz walcowem

Szanowny Czytelniku,

Rozpoczęła się prenumerata na drugie półrocze 1996 roku. Pragniemy Cię poinformować, że od lipca br. nasz dziennik "Kurier Wileński" zwiększy półtora raza swą objętość i będzie ukazywał się na 12 stronach, a pod koniec roku możliwe, że na 16. Dlatego też półtora raza wzrastają koszty wydawania, co powoduje wzrost ceny prenumeraty naszego dziennika. Będzie ona wynosić 16,6 Lt miesięcznie. W sprzedaży detalicznej "Kurier Wileński" będzie kosztował 90 ct, a na 16 stronach — 1 Lt. Chcemy Cię, Czytelniku, zachęcić do prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" przez pocztę, gdyż jest to trochę taniej niż w sprzedaży i zapewni Ci to stały kontakt z "Kurierem".

Chcemy Ci też, Czytelniku, złożyć serdeczne podziękowanie, że byłś z "Kurierem", prenumerowałś czy kupowałeś ten najstarszy dziennik na Litwie. Tym samym wspierałeś nasz dziennik, który obecnie jest na trudnym etapie reorganizacji. Od lipca ubiegłego roku jesteśmy gazetą niezależną, która utrzymuje się samodzielnie. Chcemy być gazetą współczesną i operatywną. Nie zawsze nam to się udaje, ale fakt, że dotąd istniejemy, o czymś świadczy. W dużej mierze jest to zasługa zespołu redakcyjnego, który drogą wytrwałych wysiłków stara się zachować najstarsze pismo polskie na Litwie. Mamy nadzieję, że i nadal, Czytelniku, pozostaniesz z "Kurierem", gdyż w tych trudnych czasach cokolwiek potrzebny jest nie tylko chleb powszedni, ale i strawa dla duszy.

PRENUMERATA NA DRUGIE PÓŁROCZE 1996 ROKU trwa do 15 czerwca br.

Koszty prenumeraty dla Czytelników "K.W." na Litwie:

z dostarczeniem przez pocztę	1 mies. 16,6 Lt	3 mies. 49,8 Lt	6 mies. 99,6 Lt
bez dostarczenia (w szkołach)	14,2 Lt	42,6 Lt	85,2 Lt
w księgarni S. K.	13Lt	39Lt	78Lt
bez dostarczenia (w redakcji)	12 Lt	36 Lt	72 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować na każdej poczcie.
Nasz Indeks — 67218.

Prenumeratę bez dostarczenia można załatwić w redakcji "Kuriera Wileńskiego": LAISVĖS PR. 60, PIETRO XI, POKOJ 1115, W DNIACH PRACY OD GODZ. 9 DO 17, TEL. 42-79-01 ORAZ U PANI ALICJI KLIMASZEWSKIEJ W POLSKIEJ KSIĘGARNI S.K. (ul. OSTROBRAMSKA 9, tel. 62-55-06), od poniedziałku do soboty włącznie, godz. 10-18.

Zaprenumerowany egzemplarz będzie można odebrać w redakcji, Ci, którzy zaabonowali nasz dziennik w księgarni, będą mogli odbierać go przy ul. Ostrobramskiej 9.

Koszty prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" (wysyłka 5 numerów raz tygodniowo) w Polsce i w innych krajach:

- na miesiąc — 16 USD
- na trzy miesiące — 48 USD
- na sześć miesięcy — 96 USD

Tylko prenumerata zapewni Ci stały kontakt z naszym dziennikiem. Przelew w dolarach USD można też dokonać za pomocą czeku, który należy wysłać pocztą na adres redakcji: Laisves pr. 60, nr 1115, "Kurier Wileński", 2056 Vilnius, Litwa.

Nasze konto dla obywateli i organizacji państw obcych: State Commercial Bank of Lithuania, Basanavičius 7, Vilnius, Lithuania S. W. I. F. T.: BARU LT 2X for further credit to Pašiliciai Branch, UAB "Kurier Wileński", account No 06400056/070118.
Przelew można dokonać w dolarach USD przez następujący bank w Polsce: Bank Handlowy Account No. 70624000 Adres: Chałubińskiego 8, w Warszawie S. A. 00-950 Warszawa Poland S. W. I. F. T. BHW PL.

SIEMENS wkroczył na Litwę

Złoty międzynarodowy koncert "Siemens" w przyszłym roku obchodzić 150-lecie swojej działalności, jeszcze w listopadzie ubiegłego roku założył na Litwie spółkę akcyjną "Siemens".
W ubiegły piątek odbyło się oficjalne otwarcie "Siemens" UAB, które jest przedsiębiorstwem filialnym fińskiej firmy "Siemens Oy", a ta z kolei jest narodową spółką międzynarodowego koncernu "Siemens AG".

Spółka "Siemens" w Wilnie założona na podstawie sporządzonego przez trzech krajów umowy. Przedsiębiorstwo filialne "Siemens Oy" działa w Tallinie od 1994 roku, w Rydze — od roku ubiegłego. W Litwie trzy przedsiębiorstwa filialne "Siemens Oy" w procentach należą do fińskiej firmy "Siemens Oy", ich roczny obrót wynosi 274 mln DM.

Otwarcie "Siemens" UAB pracuje głównie i tylko dyrektor generalny Erko Kämäräinen jest Finem. Litwa spółka będzie zajmowała się dostawą towarów, ich sprzedażą i montażem. Podstawowym kierunkiem działalności firmy na Litwie będzie dostawa komputerowej i łącznościowej aparatury przemysłowej, a także usług serwisowych.
Do największych klientów "Siemens" jest przedsiębiorstwo "Telemas". Obecnie w Wilnie "Siemens" jest drugą już otwartą stacją telefoniczną. "Siemens" zaopatrzył też stację litewską, a także spółkę na-

wigacyjną "Lithuanian Shipping Company" w system telefonyczny "Hicom".
W Kłajpedzie "Siemens" założył przedsiębiorstwo "Baltijos Automobilių Technika", gdzie zatrudnionych jest ponad 600 osób. W przyszłości liczba personelu zakładu ma wzrosnąć do 1000.
Jak zapowiedział dyrektor generalny "Siemens Oy" Erkki Järnellet, litewscy specjaliści będą mieli okazję wykazać swoje zdolności podczas współpracy z "Siemensem". Jego zdaniem, okres

przełomowy w działalności "Siemens Oy" na Litwie nastąpi na początku przyszłego roku i dopiero wówczas będzie można mówić o wynikach pozytywnych inwestycji.

Miroslawa JANUSZKIEWICZ
NA ZDJĘCIU: dyrektor generalny "Siemens" UAB Erko Kämäräinen oraz dyrektor generalny "Siemens Oy" Erkki Järnellet podczas otwarcia przedsiębiorstwa filialnego w Wilnie.
Fot. Marian Paluszkiwicz

Czerwcowy numer "Spotkań"

Wychodził się czerwony numer gazety "Spotkania". Na stronie tytułowej — wywiad Cz. Paczkowskiej z Antonim Dylsem, prozboszcza i politykiem w Rzeczy, który 16 czerwca 1996 roku obchodził jubileusz 50-lecia urodzin. Zbiórka twórcza z Warszawy i podwarszawskich Łaskach, w której udział wzięli znani w Polsce Zakładnicy i twórcy literatury.

Dla kobiet polecam publikację pt. "Patrzac wstecz". Jest to swisty rachunek sumienia kobiety XX wieku. Zapewne większość zacięłaś przedruk z litewskiego pisma katolickiego "Katalikų Pasaulis" zarytowałaś "Czy Litwa jest krajem tradycji katolickiej?". Kierownik wydawnictwa najmniejszej narodowości przy Ministerstwie Oświaty i Wychowania Vytautas Tolckis opowiada o wzajem-

nych oddziaływaniach katolicyzmu i wartości narodowych. Warto nadmienić, że z dużą dozą obiektywności i przychylności wypowiada się o Polakach-katolikach, zamieszkujących w naszym kraju.
W "Spotkaniach" można też przeczytać o historii kościoła św. św. Piotra i Pawła na Antokolu, o świętym Antonim Padewskim. Poza tym "Małe Spotkania" dla dzieci, stałe rubryki "W parafiach Wileńszczyzny", "Słowo na niedziele", kalendarz liturgiczny na czerwiec.
Jan LEWICKI

6 czerwca — wiec przed Sejmem

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie oraz Związek Polaków na Litwie organizują przed gmachem Sejmu RL kolejny wiec w obronie ziemi i oświaty w języku Ojczystym.
Wiec odbędzie się w Święto Bożego Ciała, w czwartek, 6 czerwca o godz. 17. (Zezwolenie na organizację wiecu nr 59).

Nie rzućmy ziemi, skąd nasz ród! Nie damy pogrześć Mowy!

Rada AWPL (Zam. 730)

Polska

Nowa Polska — inicjatywa integracyjna sztabów wyborczych

"Nowa Polska" — to nazwa inicjatywy na rzecz wspólnej listy w wyborach parlamentarnych powołanej w niedzielę w Warszawie przez członków sztabów wyborczych: Lecha Wałęsę, Hannę Gronkiewicz-Waltz, Marka Markiewiczza i Leszka Moczulskiego. Uczestnicy spotkania poinformowali o swej decyzji w liście do przewodniczącego NSZZ "Solidarność" Mariana Krzaklewskiego. W przyjętej deklaracji stwierdzono m.in., że zadanie przebudowy gospodarki i stworzenie nowoczesnego, alliego państwa, wymaga konsolidacji środowisk wywodzących się z tradycji opozycji antykomunistycznej i "Solidarności". "Konsolidację tę traktujemy jako sprawny instrument do wygrania wyborów parlamentarnych, jako środek do osiągnięcia celu, jakim jest Nowe Państwo — nie będące w stałym konflikcie z obywatelami, z powracającą nadzieją na my — obywateli i oni — władza; Nowa Polityka — gdzie jedynie środkiem jest przejęcie i utrzymanie władzy, a celem nadrzędnym dobro obywatela oraz Nowa Polska — z godną siebie konstytucją", napisano w deklaracji.

Zych: PSL nie dopuści do wcześniejszych wyborów parlamentarnych

Marszałek Sejmu Józef Zych powiedział w niedzielę, że zamierza w najbliższych dniach opowiedzieć w Sejmie do dyskusji przedstawicielowi Episkopatu z Komisją Konstytucyjną Zgromadzenia Narodowego na temat projektu konstytucji. Zych podczas wojewódzkich obchodów Święta Ludowego w Suchej Dolnej (woj. zielonogórski) oświadczył, że PSL nie dopuści do wcześniejszych wyborów parlamentarnych.

Marszałek uważa, że do spotkania powinno dojść wobec zastrzeżeń Episkopatu "co do niektórych zapisów projektu konstytucji". Zdaniem Zycha bowiem, stworzenie "konstytucji narodu, konstytucji na całe dziesięciolecie wymaga konsultacji i wielu uzgodnień". "Jeżeli chcemy mieć wszyscy wspólną, narodową konstytucję, to trzeba (...) bardzo wnikliwie wysłuchiwać i wysłuchiwać się we wszystkie zgłaszane wnioski i uwagi, w tym także uwzględniając pozaparlamentaryczne" — uważa Zych.

Zaznaczając, że przemawia w imieniu Polskiego Stronnictwa Ludowego Józef Zych oświadczył, że "nie ma żadnego uzasadnienia, aby twierdzić, że Sejm powinien rozwiązać się wcześniej, że wybory powinny być na wiosnę". Chciałby jednoznacznie oświadczyć, że nie ma w tym kraju siły, która mogłaby przeprowadzić wybory parlamentarne, czy rozwiązać parlament wbrew woli Polskiego Stronnictwa Ludowego" — stwierdził Zych.

Gabriel Janowski prezesem PSL PL

Gabriel Janowski został ponownie wybrany prezesem Polskiego Stronnictwa Ludowego — Porozumienie Ludowe (PSL PL). Spośród 150 głosów Janowski uzyskał 82. Jego konkandydatem był Józef Frączek — senator z woj. rzewuskiego, który otrzymał 64 głosy.

Obrađujący w Warszawie niedzielny Kongres tej partii ma zdecydować jeszcze o zmianach w statucie, podjąć uchwałę programową i wybrać pozostałe władze naczelne Stronnictwa (m. in. 30-osobową Radę Naczelną). Prawdopodobnie kongres zostanie przerwany i kontynuowany w innym terminie.

Kadencja władz naczelnych PSL PL trwa 4 lata.

... a Henryk Bak prezesem PSL(M)

Henryk Bak (były wicemarszałek Sejmu) został wybrany prezesem Polskiego Stronnictwa Ludowego nazywanego Mikołajczykowskiem — podano w komunikacie z IV kongresu PSL(M), który obradował w Warszawie.

Kongres uchwalił program Stronnictwa i deklarację programową Polski, określił preferowane koalicje wyborcze; od koalicji ludowej do koalicji z ROP i innymi ugrupowaniami centroprawicy — głosi komunikat.

W przekazanym, w niedzielę PAP oświadczeniu, które podpisał prezes Bak, władze PSL-Mikołajczykowskiego wyjaśniły, że Stronnictwo to nie brało i nie bierze udziału w Koalicji Ludowo-Niepodległościowej, ani też nie uczestniczy w jej działalności.

Zdaniem Oleksego...

Przewodniczący SDRP Józef Oleksy nie obawia się, że zawarcie konkordatu z Watykanem podzieli polską lewicę. Opinię tę wyraził na konferencji prasowej podczas wojewódzkiej konferencji sprawozdawczo-wyborczej SDRP, która odbyła się w Świdnicy.

Pytany o stosunek do niedawnej wypowiedzi papieża Jana Pawła II o ateizacji polskiego społeczeństwa, Oleksy odpowiedział, że należałoby to społeczeństwo zapytać, czy czuje się zniewolone i ograniczane w swoich praktykach religijnych. "SDRP nie jest partią antyreligijną, chociaż opowiada się za rozdzieleniem państwa od Kościoła i świeckością instytucji państwowych" — powiedział.

Nabyto obraz Witkacego za 180 tys. zł

180 tys. zł zapłacił nabywca obrazu olejnego pędzla Stanisława Ignacego Witkiewicza pt. "Udzielni Byk na urlopie" podczas aukcji zorganizowanej przez Dom Aukcyjny "Agra" 2 bm. w Hotelu Bristol w Warszawie. Plótno, pochodzące z 1913 r., jest portretem Leona Chwistka — matematyka, logika, filozofa, malarza, teoretyka formizmu, początkowo najbliższego przyjaciela Witkacego, później jego wroga. Cena wywoławcza obrazu wynosiła 70 tys. zł.

"Udzielni Byk na urlopie", wielokrotnie reprodukowany i opisywany, jest jednym z najbardziej znanych dzieł malarstwa S.I. Witkiewicza.

Watykan

Kanonizacja trzech świętych

W czwartek odbył się mszy św. w niedzielę na Placu św. Piotra w Watykanie przed II kanonizacją trzech świętych — Jęsa Gabriela, Perboyre, francuskiego misjonarza, który został zamordowany w Chinach w 1840 r., Juana Grande Romana, założyciela szpitali dla zardumionych w południowej Hiszpanii w XVI w., i żyjącego w XVIII w. włoskiego franciszkanina Egidio Mario di San Giuseppe Pontillo, który poświęcił swe życie ubogim.

Włochy

Uroczystości z okazji 50-lecia republiki

Włochy obchodzą uroczystości w niedzielę 50-lecie proklamacji republiki. Ten sam dzień został wybrany przez Ligę Północną dla zaprzysiężenia własnego "rządu", aby zamykał wolę odebrania się od reszty kraju.

W tej samej chwili, kiedy prezydent Włoch Oscar Luigi Scalfaro podkreślał w Rzymie "niepodzielny" charakter Republiki Włoskiej, rząd "Padanii" — neologizm stworzony przez Ligę Północną na określenie północnej części Włoch — składał przysięgę wobec ponad 50-tysięcnego tłumy zwolenników secesji.

Prezydent Scalfaro w okolicznościowym orędziu wygłoszonym na wspólnym posiedzeniu obu izb parlamentu z udziałem przedstawicieli wszystkich włoskich instytucji, wezwał siły polityczne kraju do szybkiej reformy instytucji republiki w kierunku większej autonomii, aby przybliżył państwo do obywatela.

Jugosławia — USA — Bośnia

Genewickie rozmowy w sprawie UNZ

Pierwsze wolne wybory w Bośni od zakończenia wojny domowej w tym kraju powinny odbyć się we wrześniu tego roku, zgodnie z ustaleniami zawartymi w układzie pokojowym z Dayton. Uzgodniono to w niedzielę podczas genewickich rozmów z szefem amerykańskiej dyplomacji prezydentowi Serbii, Chorwacji oraz Bośni i Hercegowiny. W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele tzw. międzynarodowej grupy kontaktowej, w skład której — obok USA — wchodzi Niemcy, Francja, Rosja i Wielka Brytania.

Podczas rozmów w Genewie przedstawiciele grupy kontaktowej starali się skłonić prezydenta Serbii Slobodana Milosewicza do odsunięcia od władzy lidera bośniackich Serbów Radovana Karadzicia i przekazania go Trybunałowi ONZ w Hadze. Szef amerykańskiej dyplomacji Warren Christopher powiedział po spotkaniu z Milosevicem, że ostrzegł go przed przywróceniem sankcji wobec nowej Jugosławii, jeśli Belgrad nie doprowadzi do usunięcia ze sceny politycznej oskarżonych o zbrodnie lidze bośniackich Serbów. "Niecierpliwość społeczeństwa międzynarodowego jest coraz większa" — powiedział Christopher, dodając, że prezydent Serbii na razie nie powinien uczynić, by zbrodniarze wojenni trafili przed sąd, do czego zobowiązał się Dayton.

Czechy

W wyborach zwycięstwo odniosła ODS

Obywatelska Partia Demokratyczna (ODS) premiera Vaclava Klausea zwyciężyła w wyborach parlamentarnych w Czechach, ale — głównie dzięki ogromnemu wzrostowi poparcia dla największego rywala politycznego ODS — Czeskiej Partii Socjaldemokratycznej Milosza Zemana — rządząca w Czechach prawicowa koalicja straciła większość w parlamencie. W efekcie wyborów powstała sytuacja praktycznie uniemożliwiająca utworzenie większościowego rządu.

Obywatelska Partia Demokratyczna, wg wstępnych, całonocnych wyników wyborów podanych przez Centralną Komisję Wyborczą, uzyskała 29,62 proc. głosów, tj. ogółem 68 miejsc w parlamencie. CZSSD zdobyła poparcie 26,44 proc. wyborców, co oznacza 61 krzesel w izbie poselskiej. 22 miejsca zajmą postawie Komunistycznej Partii Czech i Moraw (KSCZM), która poparto 10,33 proc. wyborców.

Wchodząca w skład obecnej koalicji Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna — Czesłowska Partia Ludowa (KDU-CzSL) wicepremiera, ministra rolnictwa Josefa Luxa została poparta przez 8,08 proc.

głosujących i zdobyła 16 miejsc w parlamencie. Również (18 miejsc) zajęła postawie radykalnego narazę Stowarzyszenia na Rzecz Republiki — Republikańskiej Partii Czesłostawowej (SPR-RSCZ), na które oddano 8,01 proc. głosów.

Najmniejsza z partii obecnej koalicji Obywatelski Sojusz Demokratyczny (ODA) wicepremiera Jaroslava Kalvody zdobył 6,36 proc. głosów, co oznacza 13 miejsc w parlamencie.

Frekwencja wyborcza wyniosła 76,41 proc. Partie obecnej koalicji zdobyły łącznie 99 mandatów w 200-osobowej izbie poselskiej czeskiego parlamentu. Zarówno socjaldemokrata, jak i komunistki i republikańskie nie przysięgły, wg oświadczeń ich liderów, mniejszościowemu obecnej koalicji.

W pierwszych komentarzach o obecne wybory oznaczają koniec politycznej stabilizacji w Czechach, która oznaczała zasadnicze zmiany w zachwaszonym kierunku reform i proeuropejskiej orientacji. Zwracano uwagę, że takie właśnie wyniki wyborów wzmacniają pozycję prezydenta Vaclava Havla, jako czwernego mediatora przy tworzeniu nowej koalicji i rządu.

Oświadczenie końcowe spotkania w Genewie nawiązuje pośrednio do sprawy przekazania podejrzanym o zbrodnie wojenne przywódców bośniackich Serbów — Karadzicia i Mladicia — jednak bez wymieniania ich nazwisk. "Strony konfliktu zobowiązały się do przekazania wszystkich oskarżonych osób wymiarowi sprawiedliwości" — głosi oświadczenie. Carl Bildt, pełnomocnik ONZ ds. cywilnej odbudowy w Bośni, powiedział: "Jeśli Karadzic czuje się, że jest niesprawiedliwie traktowany, to może bronić się przed

Trybunałem ONZ w Hadze. Nie chce jednak tego uczynić co pozwala na wyciągnięcie wniosku, że jest uchłonięty". Prezydent Serbii Slobodan Milosevic nie chciał odpowiadać na pytania dziennikarzy dotyczące nazwisk jego osobę w sprawie Karadzicia.

NA ZDJĘCIU: szef amerykańskiej dyplomacji Warren Christopher i prezydent Bośni Aljica Izetbegović po zakończeniu rozmów. Fot. EPA-ELTA

NATO

Porozumienie między Europejczykami i Amerykanami

Tuż przed rozpoczęciem wiosennej sesji ministrów spraw zagranicznych NATO w Berlinie, w nocy z niedzieli na poniedziałek przedstawiciele krajów europejskich i Stanów Zjednoczonych doszli do porozumienia w sprawie reformy Sojuszu Atlantycznego. Uzgodniono, że — tak jak tego domagała się Francja — stworzony zostanie "europejski filar sojuszu". Szczegóły tej reformy zostaną dopracowane w najbliższych miesiącach. Już dziś wiadomo, że tego rodzaju negocjacje będą "wyjątkowo trudne".

W każdym razie Francja przeforsowała to, że Stany Zjednoczone wyraziły zgodę na wydzielenie pewnych sił i środków podlegających Sojuszu Atlantycznemu. Te siły i środki — w tym również sztabowy i służba logistyczna — będą wykorzystywane przez kraje europejskie do prowadzenia własnych operacji pokojowych pod egidą Unii Zachodnioeuropejskiej. Unia Zachodnioeuropejska staje się podstawą obrony europejskiej.

Wobec wyraźnej niechęci wojskowych amerykańskich do

oddania pewnych stanowisk w Sojuszu Europejskim, Francja zagroziła, że jeśli na sesji w Berlinie nie zapadnie decyzja o przeprowadzeniu reformy w NATO, to ona sama nie będzie przysięgała "do Sojuszu". W decydującym momencie ministrowie otrzymali energiczne wsparcie ze strony Niemiec. Minister spraw zagranicznych Republiki Federalnej Klaus Kinkel, który otwierając w poniedziałek naradę sesję wiosenną, wyraził: "Sojusz powinien przejść gruntowną reformę strukturalną, aby można było zapobiegać wybuchowi konfliktów regionalnych w Europie".

Teraz, po uzgodnieniu w nocy z niedzieli na poniedziałek wydaje się przesądzone, że Francja powoła do życia strukturę wojskową NATO. To samo — zapewne — uczyni Hiszpania, która przed kilku laty wystąpiła ze struktury wojskowej.

Nie ulega wątpliwości, że w najbliższych miesiącach wysiłki ze Stanów Zjednoczonych stracą — i to sporo — na znaczeniu przy obsadzeniu ważnych stanowisk w Sojuszu.

Warzywnictwo

Gdy lato wkracza na działkę

Szczególnej pielęgnacji wymaga teraz część warzywa naszej działki. Należy ją systematycznie odchwaszczać, spulchniać glebę, w razie potrzeby — podlewać, obserwować, czy nie pojawiają się szkodniki. W poręku czerwca można jeszcze wysiewać na późniejszy zbiór ogórki, pietruszkę naciową na przetrzymywanie, cykorię salawatową, marchew do przechowania, czarną rzodkiew Marunę. Do gruntu jeszcze sadzimy rozsądę późnych odmian pomidorów, papryki, porów. Pory sadzone w czerwcu dają najwyższe plony.

Na stałe miejsce z rozsádnika przenosimy kapustę białą goliwastą, brokułkę, brokuly, jarmuż (gdy rośliny mają około 10 cm wysokości). Pomidory podwiązujemy do palików, osuszamy rosące nad liśćmi boczne pędy, tzw. "wilki". Pierwsze kwiaty na roślinach papryki zaleca się usunąć, aby rośliny bardziej się rozrosły.

Warzywa trzeba pogłównie zasiać saletrą lub saletrakiem. Przy tym należy uważać, by nawozy trafiały na glebę (nie na liście) i od razu je zagrabic, mieszając z gruntem.

Sadownictwo

Systematycznie wycinamy pędy porażone mączniakiem jabłoni. Usuwamy również odrosty korzeniowców, wyrastające szczególnie licznie u nasady pni drzew ze wstawkę skarłającą. Są one jeszcze nie zdrewniałe i łatwo je wycinać. Wycinamy słabe i zbyt gęste rosnące pędy malin, aby zapobiec rozwojowi choroby grzybowej — zamierania pędów malin. Przeglądamy krzewy porzeczki i białostu, wycinamy i palimy pędy porażone przez mączniaka oraz ziarniakę porzeczkowego, które zaburzają wzrost i rozwój pędu objawiając się nagłym więdnieniem rośliny.

Jeżeli zauważymy truskawki o drobnych ciemnych, pokróczonych

liściach, niezwłocznie wykopujemy je z bryłką ziemi i usuwamy z działki, by zapobiec rozprzeczaniu się wirusów.

W czerwcu zbieramy już owoce truskawek i poziomki, zaczynają dojrzawać porzeczki, maliny i wczesne czereśnie. Jeżeli nie chcemy dzielić się owocami z ptakami, możemy przykryć drzewa czereśni siatką nylonową. Ochroni to owoce, a jednocześnie spowoduje rozgięcie gałęzi, co jest korzystne, gdyż nieco modyfikuje silny pionowy wzrost drzewka.

Owoce truskawek i malin porażone przez szarą pleśń, zbieramy i głęboko zakopujemy. Nie dopuszczamy do zachwaszczenia wokół rosnących drzewek. W trzeciej dekadzie czerwca, po tak zwanym opadzie świętojańskim przystępujemy do przereźniania zawiązków jabłoni i gruszy. Reguluje to owocowanie i znacznie polepsza jakość owoców, zapobiega ich drobnieniu i przemienemu owocowaniu. Pozostawiamy zawsze największy i najsilniejszy zawiązek szczytowy odłamując lub ucinając ostrym nożem słabe, chore lub po prostu zbyt liczne zawiązki. Odległość między zawiązkami ma wynosić od 10 do 20 cm dla odmian drobnowocowych i od 20 do 25 cm dla odmian wielkowocowych. Zapewniamy w ten sposób maksymalne warunki do prawidłowego rozwoju i dojrzewania owoców.

Kwiaciarstwo

Nie zapominajmy usuwać przekwitnięte kwiatostany roślin jednorocznych, dwuletnich i bylin, ponieważ zawiązywanie nasion osłabia roślinę, która po odcięciu kwiatostanu zdolna jest w większości przypadków do powtórnego kwitnienia.

Przez cały miesiąc można wysiewać rośliny dwuletnie: bratki, niezapominajki, stokrotki, maki,

dzwonki, goździki brodaty i ogrodowy. Najwygodniej wysiewać je do skrzynek z lekką, przepuszczalną ziemią, pamiętając o systematycznym i ostrożnym podlewaniu. Po 3-4 tygodniach siewki pikuje się na rozsádniki.

Jednocześnie z roślinami dwuletnimi można wysiewać na rozsádniku byliny: orlik, goździk pierzasty, lubin, słoneczniki, złocienie. Byliny, które już przekwitły: aster alpejski lub byliny kobiercowe, kwitnące później: rojnik, rozchodniki, macierzankę można dzielić i sadzić na nowe miejsce. Nie można zapominać o zraszaniu i cieniuowaniu nowo podzielonych przesádników roślin.

W drugiej połowie czerwca wykopujemy tulipany. Najwcześniejszym sygnałem do rozpoczęcia tej czynności jest żółknięcie liści i zbrązowienie łuski okrywającej cebulę. Wykopywać cebule należy w bezdeszczowy dzień, potem oczyścić lekko z ziemi i liści, a następnie wysuszyć w przewiewnym i ocienionym miejscu. Tulipany powinno się wykopywać corocznie, ponieważ zostawione w ziemi przez kilka lat powodują niepotrzebne zagęszczenie roślin i drobnienie cebul, mniejszą odporność na choroby i słabsze kwitnienie. Nie trzeba natomiast corocznie wykopywać roślin drobnocebulowych: krokusów, szafirków i innych.

W czerwcu można jeszcze wysiewać, a szczególnie na puste miejsce po wykopanych tulipanach, rośliny jednoroczne takie jak rezedę, nagietek i in. Rozpoczynają kwitnąć róże, w tym czasie pojawiają się często odrosty korzeniowców, które można odróżnić po mniejszych i matowych liściach. Trzeba odgarnąć trochę ziemi koło szyjki korzeniowej i dokładnie przy niej wyciąć odrosty, by nie osłabiały rozwoju części szlachetnej krzewu.

Leki z Bożej Opieki

Zbierajmy, gdy zakwitnie

Babka lancetowata występuje wszędzie na łąkach, pastwiskach, nieużytkach i oczyszczisku, w ogrodzie. Znana jest w całej Europie i Azji aż do Himalajów. W leczeniu wykorzystuje się jej liście, które należy zbierać w okresie kwitnienia.

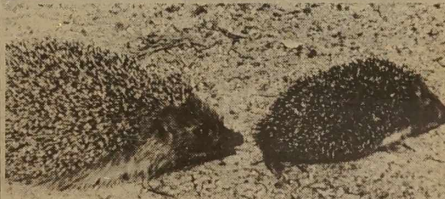

Od wieków wykorzystywano tę roślinę do leczenia ran, trudno gojących się owrodzeń, czyrbaków i oparzeń. Wykorzystuje się ją przydatne w leczeniu biegunki i stanów zapalnych przewodu pokarmowego, ułatwiają także trawienie. Służy zawarte w babce chronią błonę śluzową przewodu pokarmowego przed złączy działaniem soków trawiennych. Wykorzystuje się ją w leczeniu choroby wrzodowej przewodu pokarmowego. Także w przypadkach suchego, uporczywego kaszlu wyciągi z babki przynoszą ulgę. Można też z tego ziele

korzystać przy leczeniu zapalenia spojówek oczu, a także stanów zapalnych narządów rodnych.

Rozgnieciony liść babki, przyłożony na miejsce uzębione przez owady — komary, pszczoły, osy — znosi ból i obrzęk.

Napar przygotujemy przez zalanie jednej łyżki suszonych liści szklanką wrzątku. Odwar przygotowujemy gotując suszone liście w podobnej proporcji. Po przecedzeniu można stosować w wymienionych wyżej schorzeniach.

Tacy "pomocnicy" są mile widziani przez wielu działkowców...

Fot. A. Zibolla

Małe "sekrety" rzodkiewki

Któż nie zna tej chyba najbardziej popularnej nowaliki? Pojawia się ona straganach w marcu-kwietniu, kiedy właśnie jeszcze droższe, najwięcej się jada w maju i czerwcu, latem jest przerażo w uprawie i sprzedaży, a jesienią znowu wraca na nasze stoły.

Czy wiecie, dlaczego w lipcu, sierpniu i wrześniu rośliny rzodkiewki? Otóż jest to brokula jednoroczna, to znaczy, że jej cykl od kiełkowania do wytworzenia nasion trwa jeden rok. Po wykształceniu zgrubienia, czyli tej części, którą zjemy, wybijają w pęd kwiatostanowy, a nim właśnie wytwarzają się nasiona. Zaktwia tym szybciej, im dłuższy jest dzień. Gdy zostanie wysiana późno i od początku rośnie w warunkach długiego dnia, nadobudowa dobowego, zaktwia od razu, w ogóle nie wywarzając "główek". Ponieważ u nas najdłuższe dni są latem, w lipcu-sierpniu, dlatego w tym czasie nie uprawia się rzodkiewki.

Teraz już mała ostnia dzwonek, aby szybko wysiać nasiona, a rzodkiewkę zbiera się już po 25-30 dniach. Jeżeli w pierwszych dniach wysiewania nie zdążyliście złożyć rzodkiewkowej gradzi, to należy ją wywarzać do jesieni, kiedy dni są już krótsze. Od września można już wysiewać rzodkiewkę bez obawy, że zamiast "główek" wyrosną kwiatostany.

Rzodkiewka najlepiej rośnie w temperaturze 12-14 st. C, niższe temperatury opóźniają jej wzrost, ale nie

Miód leczy, czy...?

Wielu z nas wierzy w lecznicze właściwości miodu. Są jednak też inne opinie o miodzie, nawet wśród światowej sławy specjalistów żywnościowców. Dla miłośników jada miodu tym razem przytoczę zdanie prof. dr Arnolda Bendera, angielskiego żywnościowca, długie lata będącego konsultantem Organizacji do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa przy ONZ, który w swej książce "Człowiek i żywność" pisze:

"Ponieważ miód ma długą historię, rozczłzył swą magię również na wiek XX i stał się lekiem dobrym na wszystko. W rzeczywistości zaś skład jego jest bardzo podobny do składu zwykłego cukru. Ten ostatni jest chemicznym połączeniem glukozy i fruktozy, a miód stanowi rozróżnienie tych dwóch oddzielnych cukrów. Miód zawiera drobne ślady kilku innych związków chemicznych i tylko ślady witamin. Miód, skonsumowany w ilości, która nie grozi miodośmiem, nie ma praktycznego znaczenia w diecie, chyba tylko jako źródło pustych kalorii, podobnie jak cukier... Ślady zanieczyszczeń w miodzie i cukrze brunatnym nadają im przyjemny smak, ale nie dostarczają znaczących ilości czynników odżywczych. Masz przeciwnych argumentów dostarczą popularne czasopisma i literatura na temat zdrowia i życia, ale nie odpowiadają one prawdzie".

Widocznie trzeba się zgodzić, że miód nie jest cudownym panaceum, ale smakołykiem, jak cukier, który dla zdrowia nie daje prócz pustych kalorii na przykładzie. 100 gramów cukru dostarcza 399 kcal, a ta sama ilość miodu 319 kcal.

Prócz prof. Bendera jest sporo innych zaprzysiężonych wrogów cukru i miodu — traktujących obie te słodkości właścicielami na równi. Twierdzą oni m. in., że gdyby ludzie wiedzieli, ile szkody dla ich organizmu przynosi cukier — w każdej formie — to by od niego uciekali, jak od trucizny. Przede wszystkim już w dzieciństwie i młodości niszczy

użębie. Wskazuje niemal choroby w dzieciństwie, od próchnicy do paradontoz, przypisują oni zasądzone jadaniu tychże słodkości. Zresztą, jeżeli chodzi o zęby, sprawa została udowodniona. Toteż np. postępowe matki w wielu krajach tak karmią dzieci, aby przynajmniej do 7 roku życia nie znaly smaku cukru czy miodu. I rzeczywistość okazuje się, że także dzieci mają na ogół zdrowe zęby. Inna sprawa, jak to wykazali inni uczeni, na zęby duży wpływ ma dziedziczność, a także... prawidłowe odżywianie się matki już w pierwszych trzech tygodniach ciąży, czyli wtedy, gdy pierwsze zawiązki zębów dopiero się formują.

Wrogowie cukru i miodu twierdzą też — i to słusznie — że dziecko opchane słodczymi traci apetyt na produkty dla jego organizmu wielokrotnie ważniejsze. Kaloryczny miód nasyci i kto by tam po-

tem chciał jeść warzywa, owoce, surówki, twarogi itp.

Ponadto słodczyca tuż, a wiadomo, że "otyli żyją krócej", że czepiają się ich najrozmaitsze choroby, że leczenie otłuby jest utrudnione itd. Makrobiotyka w ogóle wykręślała cukier i miód ze swych diety. (Makrobiotyka to ruch żywieniowy, który pochodzi z Japonii i już około 70 lat rozprzestrzeniła się po świecie. Jego zwolennicy leczą odżywianiem, prowadząc specjalne kliniki i osiągając na ogół dobre wyniki w "nieuleczalnych" przypadkach).

Zywieniowcy wrogo nastawieni do cukru i miodu, jak też makrobiotyicy, nie odrzucają cukru w ogóle, ale uznają go jedynie w stanie naturalnym, w jakim występuje w owocach czy warzywach. Rodziny są przecież słodkie, buraczki czy pomidory również zawierają sporo cukru, jak i wiele innych owoców oraz warzyw, i to według nich powinno człowiekowi wystarczyć.

Wśród "wrogów" miodu — do damy sprawiedliwość — są też entuzjastami innych produktów pszczoł, jak chociażby pyłku kwiatowego, jadu po uzębieniu, wosku, propolisu... Tylko miód im nie odpowiada. Ale trzeba przyznać, że zwolenników miodu jest wielokrotnie więcej. Należy do nich niemal każdy z nas. Po prostu lubimy miód i wcale nie chcemy wykreślić go z naszego jadospisu. Najczęściej nie zastanawiamy się nad tym, czy jest "zdrowy" czy nie, tylko czy nam smakuje.

Zestaw przygotowała Danuta DANOWSKA

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1286 z 17 kwietnia 1996 r.

O nowelizacji i uzupełnieniu artykułów 2, 3, 6, 9, 10, 11, 16 ustawy o wynagrodzeniu za pracę

(Dziennik Ustaw, 1991, nr 4-104)

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 2

Znowelizować część drugą artykułu 2 i dać ją w następującym brzmieniu:

"Ustalono dla pracownika godzinowe wynagrodzenie taryfowe (uzupełnienie miesięczne) nie może być mniejsze od ustalonego przez państwo minimalnego wynagrodzenia godzinowego (minimalnego uposażenia miesięcznego)".

Artykuł 2. Uzupełnienie artykułu 3

Uzupełnić artykuł 3 częścią trzecią:

"Warunki wynagrodzenia pracownika, określone w umowie o pracę, w myśl przepisów, zatwierdzonych w aktach prawnych i umowach zbiorowych, mogą być zmieniane wyłącznie na podstawie pisemnego porozumienia pracownika i pracodawcy".

Artykuł 3. Uzupełnienie artykułu 6

Znowelizować trzeci akapit części pierwszej artykułu 6 i całą część dać w następującym brzmieniu:

"Jeżeli są odchylenia od normalnych warunków pracy, to za pracę płaci się:

• w szkodliwych warunkach — co najmniej półtora ustalonego dla pracownika godzinowego (dziennego) wynagrodzenia taryfowego (uposażenia miesięcznego);

• w bardzo szkodliwych warunkach pracy — co najmniej podwojone ustalone dla pracownika godzinowe (dziennie) wynagrodzenie taryfowe (uposażenia miesięczne)".

Artykuł 4. Nowelizacja artykułu 9

Znowelizować artykuł 9 i dać go w następującym brzmieniu:

"Artykuł 9. Opłata za czas przestoju

Za czas przestoju, nie zawinionego przez pracownika, płaci się nie mniej niż ustalone przez państwo minimalne godzinowe wynagrodzenie za każdą godzinę przestoju.

Gdy wynagrodzenie pracownika, przelimitowanego w przyczyn przestoju w trybie określonym przez ustawę o innej pracy, zmniejsza się z przyczyn niezależnych od niego, to płaci się mu średnie wynagrodzenie, jakie pobierał on przed przeniesieniem.

Jeżeli pracownikowi w przypadku przestoju nie proponuje się innej pracy w przedsiębiorstwie, którą mógłby wykonywać bez uszczerbku dla swego zawodu, specjalności, kwalifikacji i stanu zdrowia, to za każdą godzinę przestoju płaci się mu wynagrodzenie w wysokości dwóch trzecich godzinowej płacy, jaką miał przed przestojem, ale nie mniej niż zatwierdzone przez państwo minimalne wynagrodzenie godzinowe za każdą godzinę przestoju.

Jeżeli pracownik odmawia przyjęcia zaproponowanej pracy, którą mógłby wykonywać bez uszczerbku dla swego zawodu, specjalności, kwalifikacji i stanu zdrowia, płaci się mu za każdą godzinę przestoju wynagrodzenie nie niższe od ustalonego przez państwo minimalnego wynagrodzenia godzinowego.

Pracodawca nie ma prawa żądać, aby pracownik, który nie pracuje z przyczyn przestoju, przebywał w miejscu pracy dłużej niż jedną godzinę w ciągu dnia (zmiany) pracy. Za obecność w przedsiębiorstwie w ciągu czasu, określonego w niniejszym przepisie, płaci się mu wynagrodzenie w wysokości określonej w części trzeciej tego artykułu. W umowie zbiorowej, w umowie o pracę lub w porozumieniu stron mogą być przewidziane przepisy całkowitego niestawienia się do pracy w czasie przestoju.

W umowie zbiorowej lub w umowie o pracę może być określona wysokość wynagrodzenia wyższa od przewidzianej w tym artykule.

Wyplata za przestoju nie zawiniony przez pracownika musi być płaconą w tym samym terminie i trybie, jak i wynagrodzenie za pracę (artykuł 11 niniejszej ustawy).

Czas przestoju z winy pracownika nie jest opłacany".

Artykuł 5. Nowelizacja artykułu 10

Znowelizować artykuł 10 i dać go w następującym brzmieniu:

"Artykuł 10. Wynagrodzenie za niepełny i skrócony czas pracy
Niepełny czas (niepełny dzień lub tydzień pracy), określony

dla pracownika na podstawie porozumienia z pracodawcą, opłacany jest proporcjonalnie do przepracowanego czasu lub wykonanej pracy.

Dla pracowników, dla których w myśl ustaw lub umów zbiorowych skracają czas pracy (dla niepełnoletnich, osób o ograniczonej zdolności do pracy, pracowników, zatrudnionych w bardzo szkodliwych warunkach pracy i in.), mogą być przewidziane dodatkowe gwarancje wynagrodzenia za pracę".

Artykuł 6. Nowelizacja artykułu 11

Znowelizować artykuł 11 i dać go w następującym brzmieniu:

"Artykuł 11. Terminy, miejsce i tryb wypłacania wynagrodzenia za pracę

Wynagrodzenie za pracę wypłaca się w czasie pracy co najmniej dwa razy miesięcznie. Konkretnie terminy, miejsce i tryb wypłacania wynagrodzenia określa się w umowach zbiorowych lub w umowach o pracę.

Przy udzielaniu pracownikowi dorocznego urlopu cały przypadający mu przed urlopem zarobek wypłaca się razem z wynagrodzeniem za pracę za cały okres urlopu nie później niż na trzy dni kalendarzowe przed rozpoczęciem urlopu.

Jeżeli pracownik jest zwalniany z pracy, to całe przysługujące mu wynagrodzenie wypłaca się nie później niż w ostatnim dniu pracy".

Artykuł 7. Nowelizacja artykułu 16

Znowelizować artykuł 16 i dać go w następującym brzmieniu:

"Artykuł 16. Wiadomości o wynagrodzeniu za pracę
Wiadomości o wynagrodzeniu pracownika udziela i ogłasza są wyłącznie w przypadkach przewidzianych przez ustawę lub za zgodą pracownika".

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki Algirdas BRAZAUSKAS (Zam. 708)

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1296 z 18 kwietnia 1996 r.

O uzupełnieniu artykułu 26 ustawy o umowie o pracę

(Dziennik Ustaw, 1991, nr 36-973, 979; 1993, nr 30-684; 1994, nr 42-759; 1995, nr 46-1119; 1996, nr 15-385 i ustawa nr I-1285 z 17.04.1996)

Artykuł 1. Uzupełnienie artykułu 26

Uzupełnić artykuł 26 punktem 21 i cały artykuł dać w następującym brzmieniu:

"Artykuł 26. Podstawy rozwiązania umowy o pracę

Umowa o pracę zostaje rozwiązana:

- 1) na podstawie porozumienia stron (artykuł 27);
- 2) po zakończeniu terminu umowy, z wyjątkiem przypadku, wskazanego w artykule 11 niniejszej ustawy;
- 3) na podstawie podania pracownika (artykuł 28);
- 4) z inicjatywy pracodawcy w przypadkach przewidzianych w niniejszej ustawie (artykuł 29) albo z jego woli (artykuł 30);
- 5) gdy staje się prawomocny wyrok sądu, skazujący pracownika na karę, z powodu której nie może on kontynuować tej pracy;
- 6) gdy pracownikowi w trybie określonym przez ustawę odbiera się specjalne uprawnienia do wykonywania określonej pracy;
- 7) gdy przedsiębiorstwo jest likwidowane z powodu bankructwa;
- 8) gdy pracownik odmawia przeniesienia się z przedsiębiorstwem (jego osobnym pododdziałem) do innej miejscowości;
- 9) gdy pracownik odmawia wykonywania pracy w razie zmiany warunków pracy, wyszczególnionych w artykule 22 niniejszej ustawy;

10) gdy pracownik na podstawie orzeczenia komisji medycznej lub ustalającej inwalidztwo nie może zajmować danego stanowiska lub wykonywać danej pracy;

11) gdy w przypadkach, przewidzianych w ustawach, do pracy wraca pracownik, który wykonywał ją poprzednio;

12) gdy pracownik przechodzi na stanowisko wybieralne lub na stanowisko zajmowane w trybie konkursu, jak też, gdy pracownik nie zostaje wybrany lub mianowany na to stanowisko na nowy termin lub w przypadkach przewidzianych przez ustawę zostaje z nich odwołany, albo, gdy na podstawie porozumienia pracodawców przenoszony jest za jego zgodą do innego przedsiębiorstwa;

13) gdy szkoła pracownika w wieku od lat 14 do 16, w której on się uczy, jedno z rodziców lub faktycznie wychowująca go osoba żąda rozwiązania umowy o pracę;

14) gdy umowa o pracę jest sprzeczna z wymaganiami ustaw (artykuł 31);

15) na umotywowane żądanie upoważnionych przez ustawy organów lub osób urzędowych;

16) gdy okazuje się, że urzędnicy państwowi i samorządowi są sędzią za ciężkie przestępstwa, przestępstwa wobec służby państwowej;

17) gdy urzędnicy państwowi i samorządowi nie deklarują swego majątku i dochodów w trybie przewidzianym przez ustawy;

18) gdy urzędnicy państwowi i samorządowi wykraczają przeciwko przepisom ustaw, zabraniających im pracować w innych przedsiębiorstwach, instytucjach, organizacjach, być członkami ich organów zarządzania (jeżeli ustawy nie przewidują inaczej), zajmować inne wybieralne lub mianowane stanowiska, pobierać inne wynagrodzenie, z wyjątkiem wynagrodzenia za działalność twórczą;

19) gdy urzędnicy państwowi i samorządowi naruszają zasadę ustaw, zabraniającą im być właścicielami personalnego przedsiębiorstwa, członkami rzeczywistymi lub komandytarnymi spółki gospodarczej, nabywać lub zarządzać na podstawie pełnomocnictwa ponad 10 proc. papierów wartościowych innego przedsiębiorstwa;

20) gdy urzędnicy państwowi i samorządowi nie spełniają przepisu ustawy Republiki Litewskiej o urzędnikach, wymagającego, aby oni rezygnowali ze stanowiska;

21) gdy tymczasowy administrator (administrator) banku komercyjnego realizuje udzielone mu prawo rozwiązywania umowy o pracę z pracownikami, wyszczególnionymi w części trzeciej artykułu 40 i części czwartej artykułu 47 ustawy Republiki Litewskiej o bankach komercyjnych".

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki Algirdas BRAZAUSKAS (Zam. 708)

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1316 z 30 kwietnia 1996 r.

O nowelizacji artykułów 8 i 9 ustawy o opłacie konsularnej

(Dziennik Ustaw, 1994, nr 51-951)

Artykuł 1. Nowelizacja części drugiej artykułu 8

W części drugiej artykułu 8 zamiast słów "Złożone nie później niż w ciągu dwóch lat od wniesienia opłaty" wpisać słowa "Złożone państwowej inspekcji podatkowej w terminie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Opłata konsularna zostaje zwrócona, jeżeli podanie w sprawie jej zwrotu zostało złożone państwowej inspekcji po-

datkowej w terminie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 2. Nowelizacja artykułu 9

Znowelizować część drugą, część trzecią uznać za nieważną i cały artykuł dać w następującym brzmieniu:

"Artykuł 9. Kontrola pobierania opłaty

Pobieranie opłaty konsularnej kontroluje Państwowa Inspekcja Podatkowa.

Nieprawidłowo pobraną lub nie pobraną opłatę konsu-

larną egzekwuje się w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami od instytucji, z której winy opłata została pobrana nieprawidłowo lub w ogóle była nie pobrana".

Artykuł 3. Wejście w życie ustawy

Niniejsza ustawa wchodzi w życie od 1 lipca 1996 r.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.
Prezydent republiki Algirdas BRAZAUSKAS (Zam. 727)

SPORT

Tylko porażki
Reprezentacja Litwy w Canberra...

W finale po 17 latach
Po raz pierwszy po 17 latach w serii...

Wzrost miejsc R. Rumśasa
Kryterium ułicznym w Łodzi...

R. Rumśas był widoczny podczas...

Lekkoatletyka
Rekord życiowy
Na zawodach w Ventspilsie...

W tradycyjnym maratonie w Stokholmie...

Wódkę kobłą zwyciężyła Norwegka...

Wódkę kobłą zwyciężyła Norwegka...

zestawione dla drużyny ze Starego Kontynentu...

W meczu finałowym gospodarze mistrzostw...

Piłkarze MS-2002 w Japonii i Korei Płd.

Japonia i Korea Południowa zorganizują...

Kompromis w sprawie Pucharu Świata...

wspólnych mistrzostw została wypracowana...

Mecze towarzyskie
Szescianek najlepszych jedenastek...

W Moskwie reprezentacja Rosji w meczu...

Oto wyniki innych spotkań: Niemcy - Francja...

Eliminacje mistrzostw świata
Rozegrano kilka spotkań eliminacyjnych...

Młodzieżowe mistrzostwa Europy
W Hiszpanii odbyły się mecze...

W meczach i Hiszpania po dogrywce...

Grają dyplomaci
Na stadionie "Zaglirius" w Wilnie...

W kilku wierszach
Siatkarze Holandii, Japonii, Ukrainy...

Ukraina zdobyła złoty medal w wieloboju...

Młody szachista rosyjski W. Kramnik...

"Komiczne historie". 23.45 - Film fab.

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 Program CNN...

TELE-3
8.00 - Dziennik CNN, 8.30 - 10.00...

WILEŃSKA TV
7.50 - Wiadomości z Wilna, 8.00 - 8.30...

LNK
7.30 - Poranne koło, 9.00 - 10.00...

GRÓDA, 5 CZERWCA
8.50 - Zadania egzaminacyjne...

LNK
16.20 - Serial angielski "Boże Ciało"...

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 Program CNN...

8.30 - 18.25 Program CNN...

KOŃWIENSKA TV
18.00 - Filmy anim. dla dzieci...

IKANAL
6.00 - Poranne 9.00 - Dziennik...

WILEŃSKA TV
7.50 - Wiadomości z Wilna, 8.00 - 8.30...

LNK
7.30 - Poranne koło, 9.00 - 10.00...

GRÓDA, 5 CZERWCA
8.50 - Zadania egzaminacyjne...

LNK
16.20 - Serial angielski "Boże Ciało"...

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 Program CNN...

8.30 - 18.25 Program CNN...

KOŃWIENSKA TV
18.00 - Filmy anim. dla dzieci...

IKANAL
6.00 - Poranne 9.00 - Dziennik...

WILEŃSKA TV
7.50 - Wiadomości z Wilna, 8.00 - 8.30...

LNK
7.30 - Poranne koło, 9.00 - 10.00...

GRÓDA, 5 CZERWCA
8.50 - Zadania egzaminacyjne...

LNK
16.20 - Serial angielski "Boże Ciało"...

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 Program CNN...

8.00 - Panorama, 8.10 - Dzień dobry...

ROSYJSKA TV
7.15 - S. anim. 7.45 - Wybory...

WILEŃSKA TV
7.50 - Wiadomości z Wilna, 8.00 - 8.30...

LNK
7.30 - Poranne koło, 9.00 - 10.00...

GRÓDA, 5 CZERWCA
8.50 - Zadania egzaminacyjne...

LNK
16.20 - Serial angielski "Boże Ciało"...

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 Program CNN...

8.00 - Panorama, 8.10 - Dzień dobry...

ROSYJSKA TV
7.15 - S. anim. 7.45 - Wybory...

WILEŃSKA TV
7.50 - Wiadomości z Wilna, 8.00 - 8.30...

LNK
7.30 - Poranne koło, 9.00 - 10.00...

GRÓDA, 5 CZERWCA
8.50 - Zadania egzaminacyjne...

LNK
16.20 - Serial angielski "Boże Ciało"...

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 Program CNN...

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 Program CNN...

ComputerLand

MOKYMO CENTRAS "ZINIJA"

Darbo su kompiuteriais kursai vartotojams ir pradedantiesiems:

WORD MS-DOS
 THE NORTON COMMANDER
 WINDOWS
 EXCEL Microsoft Office
 CORELDRAW! 5
 Aldus PageMaker

Vilniaus g. 22, Vilnius tel.: 627924, 616354

ZNAD WILII

78.80V 1968.8 FM

- Lista Przebojów "Zwariowana 19-ka"
 Nowsosci 107 (1 czerwca 1996)
- (1) MARK'OH "Tell me"
  - (2) CAPTAIN JACK "Drill instructor"
  - (4) LOVE MESSAGE "Love Message"
  - (3) COOLIO "12,3,4"
  - (9) QUEEN "You don't fool me"
  - (6) GARBAGE "Stupid Girl"
  - (7) STING "La belle dame sans regrets"
  - (5) CULTURE BEAT "Crying in the rain"
  - (2) BENZ "Urban city girl"
  - (N) LA BOUCHE "Forget me not"
  - (14) NIGHTCRAWLERS "Should I ever"
  - (11) BRYAN ADAMS "The only thing..."
  - (N) NO MERCY "Where do You go"
  - (N) SHAGGY "Something different"
  - (15) ROBERT MILES "Children"
  - (10) POLS GARDEN "Lemon Tree"
  - (17) (12) ACE OF BASE "Never Gonna Say I'm sorry"
  - (13) MIKE & THE MECHANICS "All I need is a miracle"
  - (18) GEORGE MICHAEL "Jesus to a child"
- Nowosci:
 1. ICE MC 20V'E ME THE LIGHT
 2. THE CRANBERIES "SALVATION"
 3. EAST 17 "SOMEONE TO LOVE"
- Głosować:
 w sobotę 14.00 - 15.00, tel. 42 94 60
- listownie:
 Radio "Znad Wilii"
 "Zwariowana 19-ka"
 al.Laisves 60, 2056 Wilno

Lietuvos avialinijos

Lithuanian Airlines
 tel: (370 2) 752585
 fax: (370 2) 724852

Dlaczego stali klienci Kosmety czekają lata?
 od 1 do 15 czerwca bieżącego roku
TRADYCYJNA LETNIA ZNIŻKA
15 proc. NA WSZYSTKIE TOWARY

Vilnius, al. Gedimino 2, ul. Pylimo 5/2,
 al. Savanorių 56, ul. Kauno 35/48 tel. 22-11-66.

Stale sprzedajemy jakościowy cement w workach, ruberoid i papę asfaltową niepalącą.
 Vilnius, tel. 42-46-31, 41-96-94. (Zam. 710)

Uwaga, Nowożeńcy! Do Waszych usług: fotografia, video, muzykanci.
 Vilnius, tel. 69-44-13. (Zam. 694)

Projekujemy kafe plecowe. Projektujemy, wykonujemy i budujemy kominki i piece.
 Tel. 63-01-13 od godz. 10 do 15 w dniach roboczych. (Zam. 676)

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia lodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.
 Gwarancja — 1 rok.
 Vilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78. (Zam. 258)

Sprzedam konny używany sprzęt rolniczy: kosłarki, grable, kopaczki ziemniaków i inne. Mogę dostarczyć.
 Tel. (6-233) 4-17-46. (Zam. 699)

Wykonujemy i ustawiamy pomniki z różnych kamieni.
 Tel. 46-20-76. (Zam. 639)

Kupię nie urządzony dom około 150 m² w cenie do 10000.
 Tel. 61-52-29. (Zam. 712)

Sprzedam dobry kalkowiec urządzonej dom w Kojanach.
 Tel. 61-39-58. (Zam. 713)

Zatrudnię wykwalifikowane szwaczki.
 Vilnius, tel. 69-52-17. (Zam. 683)

W trudną i bolesną chwilę utraty MATKI
 Pani Wicedyrektor Genowefie Czepukowskiej
 Wyrazę głębokiego współczucia składa
 Zespół Bezdzińskiej Szkoły Podstawowej nr 1, uczniowie oraz ich rodzice.

InterVilža

Produkujemy:
ZALUZJE
 i rolety okienne;
 a także
 rurki z PVC i polietylenowe do instalacji elektrycznej, błonę polietylenową do opakowań, różnorodne opakowania, zabawki i in. wyrobki z mas plastycznych.

Vilnius, tel. (22) 41-38-94, (22) 23-50-25, (22) 63-54-94, fax (22) 63-14-28;
 Kaunas, tel. (27) 79-89-09;

EURODESIGN jewelry

Taniej niż inni sprzedajemy ognioodporną amerykańską i niemiecką wykładzinę.
Cena metra kwadratowego - od 17.00 Lt.
TEL. W WILNIE 22-45-72.

KALENDARIUM

- * Wtorek (4.VI) jest 156 dniem 1996 r. Do końca roku 210 dni.
- * Znak Zodiaku: Bliźnięta.
- * Imienniny: Franciszka, Karola, Kwiryna.
- * Wschód Słońca — 4:47 zachód — 21:48. Długość dnia 17 godz. 01 min.

POGODA

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 4 czerwca zachmurzenie z przejaśnieniami, lokalnie nieduży deszcz, możliwe burze. Wiatr z kierunków zmiennych, umiarkowany. Nad ranem lokalnie wystąpią mgły. Temperatura 23-25 stopni.
 5 czerwca w nocy w rejonach wschodnich — możliwe wystąpienie opadów. Temperatura w nocy 5-10, w dzień — 15-20 stopni.

TANIO SPRZEDAJEMY:

cement, ceramzyt, ruberoid, szkło, łupki, bitum, kredę, blachę stalową walcowaną na zimno, osprzet, kątowniki, inne materiały budowlane.
ZSA "Vilmesta", Vilnius, tel. 26-29-30, 26-07-68, fax: 65-26-82.
 (Zam. 640)

BRILIANT Jubilerski sklep

czynny codziennie

Ul. Ašros Vartų 19 (w pobliżu Dnie Braunė)

Skupujemy złoto, platynę, srebro, pallad, brylanty i wyroby jubilerskie.
 Vilnius, tel. 22-23-23.

Zdjęcie uroku, uwolnienie się od nałogu palenia (jeden seans z gwarancją), alkoholizmu. Leczenie alergii, tarczycy i in.

Ludmiła Bogomolnikowa,
 Vilnius, tel. 75-42-04, 75-62-63.
 (Zam. 711)

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
 ZSA "Kurier Wileński"
 Drukuje SA "Spauda"

Zast. redaktora naczelnego
Jerzy SURWIŁO
 Nasz adres: Laisvės pr. 60
 2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
 Kod 67218
 ISSN 1392-0405
 SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
 DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, solecznicki — 52-780.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem:
 Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65
 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
 Krystyna ADAMOWICZ